

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suavis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XVIII. Narrationes animaduersionesque Suavis, de rebus à Pontifice
in hoc negotio gestis, expensæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

que spirante, Nihil actum à se, nisi quod probum & Catholicum Principem decuisset. Dura quidem, sed consueta Legatorum conditio est, qui ad exoptulandum cum potentioribus Principibus ab inferiore mittuntur, ut ob malè facta ipsi maledicta recipiant. 1548.

CAPUT XVIII.

Narrationes animaduersionesque Suavis, de rebus à Pontifice in hoc negotio gestis, expensæ.

1 **N** Arrat Suavis, Pontificem, cum prospiceret illius libelli promulgationem uti Catholicis simul ac hæreticis molestam, ita perniciosam non Apostolicæ Sedi, sed ipsi Cæsari fore, ne ipsum inde retraheret, illi leuiter obstittisse; sed simul retinendæ possessionis gratiâ, ne profana potestas Religionis leges ederet, mandasse Legato, ut callidè Cæsari significaret, persuasum esse Pontifici, eam libelli promulgationem fuisse meram permissionem Lutheranis factam, quâ cohiberentur, ne in deterius ruerent, quemadmodum prudentis Principis est minùs malum ad euitandum maius permittere; nullâ tamen varietate seu credendi seu viuendi Catholicis concessâ: nihilominus futurum fuisse opportunum, expressam huiusce rei declarationem haberi. Insuper refert, iussum à Pontifice Legatum, cum bona Cæsaris venia, antequam libellus promulgaretur, inde discedere, ne rem præsentiam suâ ratam faceret: atque hæc omnia ab eo peracta.

2 Nihil in his dicit, quod primo intuitu simile vero non appareat; sed nihil dicit quod verum sit. Ut ordiar à postremo: non modo Legatus non discessit antequam *Interim* promulgaretur, sed 26. Maij; adeoque undecimo post promulgationem die scripsit ad Farnesium prolixis litteris multa quæ perpenderat super libelli tenore; & quinto Iunij rescripsit illi Farnesius, quàm grauiter ea de re Pontifex cum Mendoza conquestus fuerat. Ex quibus, & ex similibus querimoniis ad Hispaniæ Nuntium scriptis, constat pariter partem alteram falsam esse, hoc est, Pontificem rem (prout reuera erat) quasi meram permissionem interpretatum, indicasse per Legatum Carolo, eam sibi non improbari. Si Legatus in hanc sententiam nomine Pontificis fuisset Cæsarem allocutus, quânam potuisset Paulus extemplò tantum querelarum effundere? Si verò Cæsar hanc Legati indulgentiam penes se habuisset, quid causæ erat, cur nouo Nuntio vsque ad promulgationem libelli accessum negaret? Quis non intelligat id actum à Carolo, quia gnarus contra-

a 13. Iunij, ut ex Archivio Barbarorum.

1548. rix in Pontifice voluntatis, præuidensque, à Nuntio promissum incelerem Præsulum quos ille postularat aduentum, adeoque petendam interim ab eodem æquam moram, voluit illius certaminis molestiam declinare? Præterea quid erat, cur postea Cæsar tot apud Pontificem excusationes congereret, & non potius consensum à Legato sibi significatum proferret?

b 11. Aprilis
1548.

Nec plus veri continet tertia pars: nimirum, arte Pontificis effectum esse, ut libello permissionis non comprobationis species appingeretur. Si res ita contigisset, egregiam sanè laudem eiusmodi ars merita esset, nec ego Paulum eâ defraudarem: sed iam narraui, Sfondratum vsque ab initio scripsisse, ^b id ipsum fuisse à Cæsare responsum iis, quæ Catholici Principes obiecerant. Postremò, quòd ait Suauius, languidè Pontificem libelli promulgationi obstitisse; quæro, quidnam amplius conari potuisset Pontifex, quàm ad eam retardandam Nuntium cum certis mandatis mittere, polliceri Præsules quàm celerrimè cum opportunis facultatibus, quas Cæsar petierat (tametsi Gallix Rex, vnicum Pontificis columen tot inter impulsus Cæsareæ potentix, repugnabat) atque interea tam frequenti, tam sollicito studio expendendam curare libelli doctrinam, ut animaduertens Cæsarem illius percupidum, posset illi tolerabilem aliquam eius emendationem proponere? Vbi Pontifex ad eam impediendam aut imperiosius aut feruentius se gessisset, quidnam illi sperandum fuisset præter diminutionem per contemptum auctoritatis suæ? Num illi deerant exempla tum Clementis, qui dum præualida subsidia Cæsari subministrabat, eundem retinere non valuit ab infausta Religionis pace in Ratisponensi conuentu; tum etiam sui ipsius, qui dum adhuc diffidentia inter ipsum & Carolum non tam altè animos occuparat, Decreta Spirensia vel inuitus inspexerat, ad quæ corrigenda coactus pro munere fuerat, publicas literas paternis obiurgationibus minisque plenas ad eum scribere? Cuiusnam futura efficacix eâ temporum conditione putari poterant vetita Pontificis apud Cæsarem, qui, si profana spectentur, illi Placentiam ademerat; si Sacra, solemniter prouocari iusserat ad legitimum Concilium de Pauli negligentia, ac de eo cœtu, quem Paulus pro Concilio habuerat, per tam minacem denuntiationem? Verùm misera profectò in hoc Pontificum conditio est: illis tamquam Religionis supremis arbitris obtreçant hæreticorum sectæ; illis ob auctoritatem Ecclesiasticam profana potentia, ob ditionis æmulationem finitimi Principes obloquuntur; illis aulici subditi- que innumerabiles infensi, quia numquam saturi ob ingluuiem in-
explebilem,

explebilem, passim oblatrant: ac ne post mortem quidem eorum facta, prout euenit ceteris dominantibus, tuentur ij qui sub illorum ditione degunt, cum hoc partium studium illis adimat conditio illius Principatus, qui vnicus inter Monarchicos est nec iure nec consuetudine per successionem deferendus; adeoque ipsorum nomen historicorum calumniis sic expositum manet, vt nullum plane eo magis impetum magisque destitutum superfit. Hinc est quod Prudentius Sandouallius Pompeiopolitanus Antistes, etsi Regium chronographum sese nuncupat, affirmare ausus est, Synodum a Paulo Bononiam Tridento fuisse traductam, vt aduersus Carolum Petri Aloysij caedem vlcisceretur. Sed scriptor hic videtur mihi ex iis quae aut ipse legit, aut accepit ab aliis, perinde tractationes constare, vt à somnio ex imaginibus in vigilia conspectis visa constent. Exemplum sit. Velasum & Vargas tamquam duos Oratores Caesareos inducit, qui coram Paulo contestarentur Bononiae, vbi Pontificem Aulamque id temporis adfuisse comminiscitur. Quodnam crassius parentiusque mendacium? Et tamen Fama, numen illud à terrenis heroribus adoratum, idolum quoddam est etiam ex huiusmodi nugis compactum: sed reuera ita compactum est in fluxis sui corporis partibus, quae integro viuente mutantur; non item in solidis permanentibus, per quas idem viuens subsistit, cum mendacij sit defectio, veritatis perennitas.

HISTO.